

Så skyddar du världsarvet Gammelstads kyrkstad mot brand

Information till boende och fastighetsägare i Kyrkbyn i Gammelstad

Ett unikt världsarv att bevara

Gammelstads kyrkstad är mer än 400 år gammal och består av drygt 400 kyrkstugor runt den stora medeltidskyrkan. I slutet av 1996 togs Gammelstads kyrkstad upp på Unescos World Heritage List och blev därmed vad som kallas för ett världsarv.

Vårt världsarv är unikt och vi har alla ett ansvar för att det bevaras till eftervärlden. **En brand i området skulle kunna ödelägga hela kyrkstaden, då bebyggelsen är tät och i huvudsak byggd av trä. Därför gäller särskilda bestämmelser för sotning, eldning och fyrverkerier i världsarvsområdet.**

Världsarvet Gammelstads kyrkstad ingår i bostadsområdet Kyrkbyn. Räddningstjänsten rekommenderar att även du som bor i den del av Kyrkbyn som ligger utanför världsarvsområdet följer bestämmelserna.

I denna folder har vi samlat information om vad som gäller och vad du kan göra för att förebygga och förhindra att en brand uppstår.

Vill du veta mer?

Kontakta Räddningstjänsten, 0920-45 30 00 (vx)

Kartan visar det område som ingår i världsarvet Gammelstads kyrkstad.

Om olyckan är framme

Om en brand skulle uppstå, stäng in branden och rädda – varna – larma – släck:

Rädda = Rädda dig själv och de som är i fara.

Varna = Varna alla som hotas av branden.

Larma = Larma 112.

Släck = Släck branden om du tror att du klarar det.

Vad innebär eldningsförbudet?

Som en förebyggande åtgärd råder eldningsförbud i världsarvet Gammelstads kyrkstad.

Det här får du göra:

- Du får grilla i en upphöjd grill i din egen trädgård eller på särskild iordningsställd plats ute i skog och mark. Grillkol ska användas framför ved, eftersom ved kan sprätta.
- Du får ha levande ljus och fotogenlampor utomhus vid exempelvis en fest i trädgården, förutsatt att du noggrant tar ansvar för hur de används och att de släcks efteråt.
- Du får använda friluftskök om det ställs upp så att torrt gräs eller mossa inte kan ta eld.

Det här får du inte göra:

- Du får inte göra upp eld på marken, inte ens med en tät ring av stenar runt om elden.
- Du får inte använda fyrverkerier, smällare och liknande pyrotekniska varor.
- Du får inte kasta cigarettfimpar utomhus om du inte först kontrollerat att de är helt släckta. Till exempel så betraktas det som straffbar vårdslöshet om man sitter i bilen och kastar cigarettfimpen genom fönstret.
- Du får inte genomföra gräsbränning.

Sotning varje år

En stor del av alla bränder i bostäder och stugor är kopplade till eldstäder och skorstenar. Vid sotning (rengöring) tas brandfarliga beläggningar bort för att minska risken för brand.

För världsarvsområdet gäller att eldstäder ska sotas en gång per år. Det gäller även eldstäder som används sporadiskt. Pannor ska sotas från en gång per år och beroende på användning och bränsle upp till fyra gånger per år.

Som ägare till en kyrkstuga är det viktigt att ha kontroll på att eldstaden är i särskilt gott skick, att rökkanalen är tät och att murstocken inte ligger direkt an mot trä någonstans. Anläggningens skick kontrolleras regelbundet av sotaren. För eldstäder sker detta vart sjätte år i en så kallad brandskydds-kontroll.

Allmän ordning och förvaring av brännbart material

Det är tyvärr inte ovanligt att bränder anläggs. För att minska risken bör du undvika att förvara brännbart material som till exempel ved intill husfasaden eller mellan stugorna. På försommaren (eller gärna redan under sen höst) är det viktigt att klippa eller röja så att torrt långt gräs inte finns mot husfasaderna, så att en eventuell gräsbrand inte kan spridas eller få fäste i stugorna.

Det är också viktigt att hålla en god allmän ordning. De sopbodar och allmänna utrymmen som finns i området ska hållas låsta.

Brandskyddsutrustning i kyrkstugan

Räddningstjänsten rekommenderar att du utrustar din kyrkstuga med:

- Brandvarnare
Gör det till en rutin att brandvarnarna kontrolleras och får nytt batteri varje år vid lucköppning. Ta ur batteriet när stugan lämnas för vinterkallställning så att brandvarnaren inte börjar fellarma under vintern.
- Brandsläckare
Välj helst en pulversläckare på minst 6 kg (klass 143A 233BC). En pulversläckare tål att lämnas i minusgrader när stugan kallställs, men släckarens tryck bör kontrolleras årligen och då också vändas så att pulvret inte klumpar ihop sig.
- Brandfilt
En brandfilt kan användas till att släcka ett nedramlat ljus, brand på spisen eller brand i kläder.

Kontakta Räddningstjänsten eller skorstensfejarmästaren via 0920-45 30 00 om du har frågor om brandskydd, sotning och brandskyddskontroller.

